

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neslogu sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašavanje se naplatom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana ne napiše «Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.849.
Telefona tiskare broj 38.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata za poštarnicom etoži:
12 K u obće na godinu
6 K za seljake 3— na više K 6—, odn. pol godine.
Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.
Uredništvo se nalazi u ulici Gnila br. 5 te prima stranke očim neplaćje i svjetka krak dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Givić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Obćinski izbori u Kastvu.

Od sriede do subote birali su kastavski obćinari svoje novo zastupstvo, o čemu smo i u zadnjem broju obširnije govorili. Uspjeh hrvatske pučke stranke nemože biti sjajniji nego li je. U III. tjelu biralo je u svemu 623 izbornika i svi glasovaše jednoglasno za narodne predložnike t. j. za 10 zastupnika i 5 zamjenika. Taj ogromni broj obćinara birao je dva dana t. j. u sriedu i četvrtak. Narodni dušmani, prodanci i odpadnici, kojim je na čelu plaćenik zemaljskoga odbora u Poreču i druge talijanske gospode, nesretni Kistić, nisu se ufali ni pokazati u Kastvu. Oni su ostali doma sakrili, da ih nevidi sunce božje ni pošteno lice svjestih obćinara kastavskih.

Jednoglasno bijahu izabrani također predložnici istarsko-hrvatske stranke za II. tjelo. U tom tjelu glasovalo 205 obćinara ili izbornika. I oni izabraše jednoglasno 10 narodnih zastupnika i 5 zamjenika. Ni tu ne bijaše inačija! Jednak uspjeh bijaše i u I. tjelu, za koji bje položen 21 naš glas, jer u njemu nema prodanaca ni propalca, koji bi se dali zavesti od Kistića. On lovi lude ribice medju najvećimi siromasi, koji trebaju njegove pijače i njegovog žerila. On neima srećom u svojem kolu ni jednoga poštenoga narodnoga muža. S njim su sve same propalice ili naši odpadnici koji iz potrebe, iz osvele ili iz gluposti i neznanja uz njega pristaju. Neka nam pokaže taj delija — plaćenik talijanski samo jednoga poštenoga i iskrenoga prijatelja i muža u čitavoj kastavščini, koji je iz osvjedočenja, da on zastupa dobru i plemenitu stvar, uz njega.

Da se vratimo k izborom, valja nam priznati, da su dični obćinari kastavski nadvisili naše očekivanje. Znali smo vrlo dobro, da će oni mnogobrojno prihiti u izboru boju, ali da će ih biti toliko mnoštvo, i da će svi tako složno glasovati, toga lje nismo očekivali. Pristajuć, da tu izbornu borbu i sjajnu pobjedu spretnije i vještije pero opiše, probuđujemo za danas častna imena novoizabranih zastupnika i zamjenika. Evo ih čestitih muževa i dičnih zastupnika:

III. tjelo.

Zastupnici:

Trinajstić Mate, Bernasi Jelusić Kazimir, Kastav

Marčelja Anton Tonžev, Marčelji Sinić Vjekoslav, Mutulji Kandić Mate, Pabri Slavić Ivan, Puži Ferlan Vjekoslav, Rubesi Kinkela Vjekoslav, Dolnji Rukavac Lučić Anton, Saršoni Prof. Spinčić Vjekoslav, zastupnik naroda iz Spinčići.

zamjenici:

Pavlinić Josip, Jurčić Lipić Ljudevit, Jušići Serdoč Mate Marković, Serdoči Gauš Josip, Klana Afrić Mate, Veli Bergud

II. tjelo.

Zastupnici:

Afrić Anton, župan, Veli Bergud Bačić Ivan, Jurčić Čiković Ivan, župan, Jurdani Vlah Ivan od Ivana, Jušići Mihelić Frane, Kučeli Mavrović Franjo, Perenić Grbac Ivan, Serdoči Lučić Josip, Sroki Dukić Anton, Trinajstić Kinkela Mate Lovrićev, Zvonca

zamjenici:

Širola Anton Bernas, Bernasi Spinčić Anton, Pabri Puž Mate Murićević, Puži Spinčić Josip, Spinčići Grgurina Ivan, Gornji Rukavac

I. tjelo.

Zastupnici:

Blažić Mate pok. Antona Protić Blažići Host Andre Antičić, Hosti Mavrić Frane, Gor. Rukavac Dukić Frane, Kastav Monjac Frane, Zamet. Medvedić Luka, Klana Jelovica Andre od Andra Maričić župan, Brnčići

Jurinać Rudolf, Kastav Brnajić Martin, Studena Simić Ivan, Skalnica

zamjenici:

Tibljās Anton Marinić, Blažići Jurčić Frane pok. Josipa, Rečina Sinić Ivan Grgurina, Lisac Sepić Mate učitelj, Kastav Kinkela Ivan, Bregi

Cestogradnje u Istri u vrijeme izbora.

Govori se, da je Njeg. Velić. cesar i kralj Fran Josip I. za zadnjeg svog putovanja Dalmacijom uzkliknuo na glas, da su bolji putevi, ceste, dogradeže itd. u Dalmaciji sagradili Francezi početkom ovoga stoljeća za kratke njihove vladavine tamo: Skoda, danisu Francezi d u l j e v r e m e n a . D a l m a c i j o m v l a d a l i ; č i m j e h t i o r e ć , d a b i b i l a t a k o D a l m a c i j a d o b i l a i d r u g i h p u t e v a , c e s t a , v o d o g r a d n j a i t d . i t d .

Ovog dogodjaja sjetismo se: čitajući u talijanskim novinah Istre viest o podporak, koje je odlučio dati sl. zemaljski odbor za Istru raznim obćinam Istre za gradnju i

popratak cesta. I mi uzkliknuomo: skoda, da nisu svakog mjeseca izbori za carevinsko vijeće, ili barem za zemaljski sabor, jer bi tada naša Istra bila izprepletena cestami i putevi tako, (barem na papiru) kao nijedna druga zemlja u monarhiji.

Razumije se samo po sebi, da bi u tom slučaju prolazili bolje stanovnici talijanskih ili talijanaških obćina — jer je i sl. zemaljskomu odboru u Poreču bliža fina gospodska košulja, nego li debele suknene gaće hrvatskoga kmeta, ali bi ipak možda pala koja mrvica sa gospodskog stola i siromašno krilo tužnoga šćava, koji nije stvoren za drugo, nego da talijanskoj gospodi služi, da plaća porez, da daje svoje najbolje sinove u vojnike i da suti!

Dakle izbori su pred vrat. Negdje se vrše, negdje će se vršiti izbori fiducijara, a izbori zastupnika dolaze na red tekar mjeseca jenara 1901. Do tamo imamo još mjesec i pol, te nam preostaje i vremena za agitaciju i kod fiducijara. U Istri igra veliku ulogu kao najbolje agitatorično sredstvo sa stane bogatih Talijana novac i novac. U tom su naši Talijani pravi majstori. Boljih trgovaca kod izbora teško je naći pod nebeskom kapom. Oni to pokažu i dokažu djelotvorno kod svakih izbora. U tom mogu pozvati za svjedoke i primorske sudove.

Novac će dakle bez dvojbe igrati i kod predstojećih izbora za carevinsko vijeće glavnu ulogu, kojom misle istarski talijanski postići svoju svrhu t. j. poslati u Beč 3—4 talijanska zastupnika.

Taj novac dieliti će se pojedinim osobam, da njim kupuju glasove i da plaćaju pijaču i žerilo prolancem. Dieliti će se i dieli se novac i obćinam i društvom da agitiraju za talijansku nepoštenu stvar.

Dieli se i dieliti će se taj novac i u razna poduzeća, kao zajam ili podpora i pripomoć.

Zemaljski odbor za Istru došao je na glas radi osnova i nacrti ili radi podpora. koje obećaje ili daje u vrijeme kakvih izbora. On je ostao vjeran tomu načelu i sula za predstojeće izbore. On je dao ili doznanje razne svote novca raznim obćinam Istre podpore za popratak i gradnju cesta. Podpore te dobile su dakako talijanske ili talijanaške obćine. Ta Hrvatske i Slovenske obćine imadu puteva i cesta i previše, a ti su takovi, da im ni usried Beča para nema. U ostalom ako ih i neimaju, šta za to? Bog je stvorio naprije bradu sebi, kaže pučka rečenica, a tko će zamjeriti sl. zemaljskomu odboru u Poreču, ako dade sve Talijanom, a ništa Hrvatom i Slovencem.

Sl. zemaljski odbor pokazao se dakle i radi predstojećih izbora nepristranim i brižljivim za uboge poilađeno i za p e m a r e n e Talijane Istre. Podijelo je naimo Vrsarskomu obćinskomu glavarstvu 500 kruna kao drugu polovicu zemaljske podpore za gradnju ceste Sv. Lovrec-Lim. (Tamo je naimo izvanjska izborna sekcija, pak bi se tom podporom moglo izbornike

zasliepiti). Obćina Cres je dobila za cestovne gradnje 800 kruna. (Tamo imade više izvanjskih izbornih sekcija — pa tko zna?)

Obćina Oprtalj dobila je 600 kruna. (I tamo imade izvanjskih izbornih sekcija te bi podpora mogla i tuj izbornike zasliepiti). Talijansko upravno vijeće u Galežanu dobilo je u istu svrhu 1200 kruna.

Cestovnomu odboru u Malom Lošinju osjeđurana je zemaljska podpora od 1000 kruna za popratak cesta. (I tamo imade više izvanjskih sekcija).

I tako pobrinuo se sl. zemaljski odbor otkinskom brigom, da dobiju istarski Talijani ravne i široke ceste, kojimi će voditi prodance na razna izborništva, da tuj glasuju za Talijane i da dokažu, da je Istra čisto talijanska pokrajina — ako izuzme ono 200.000 Hrvata i Slovenaca.

DOPISI.

Sv. Matej 8. novembra 1900.

Ima tomu 38 godina, slono je u Sv. Mateju na mjestu gdjeono stoji mala kapelica, sagrađena nova ovača crkva. Od to se doba do dana današnjega, da se istu nariesi i ukrasi moralo dobrovoljnim prinosi od strane pučanstva pritićati u pomoć. Dobrovoljnim prinosi sagrađena je surna crkva, nabavljeni su oltari, klupe, propoviedaonica, krstilik, zvonovi i ostala u crkvi, a tako nabavljene su bile pred 12 godina i orgulje. Nu takve orgulje, koje nisu odgovarale ne možak većimim u cilnim sastavom, da se zovu orgulje. Mišilo se dugo vremena, kako tomu pomoći.

Pozvalo se tvrđka „Brata Zupan v Kamnigoriči Gorenskoj“ i dne 20. jenara god. 1898 došlo je iste pregledati jedan član tvrdke i svjetlovac, da se učini orgulje po svemu nove, jer je v resnici vse za nič, in bi bila vsuka druga poprava. al krpanje na Vašeh orguljah, te proč vržen denar. To je bila njegova posljednja rieč, kad je orgulje pregledao.

Podastro je nacrt novih orgulja, da pače dva. Jedan za cieniu od 1400 for. (2800 K) sa 10 pjevajućih i 5 kolektivnih i pomoćnih registara (zapura) — a drugi uz cieniu od 900 for. (1800 K) sa 7 pjevajućih i 2 pomoćna i 2 kolektivna registra i obseg klaviature od 54 tipke doćim su stare, bolje rekuć prijašnje imale samo deset pjevajućih registara sa 49 tipaka (lasta). Bio pozvan i jedan drugi majstor (iz Mjelaka) koji se upravo nalazio na Rieci — jedino radi toga, da se čuje i njegovo mnijenje. I ovaj izjavio se haš kao i prvi o sastavu orgulja i podastro nacrt, po kojem bi se imale sastaviti sasna nove orgulje.

Nacrti su bili tu na izbor, nu manjkalo je glavno, novac — a i dobro volje kod većine puka. Čalo se tu svakojake prigovore, klevetanja i spečlavanja, nu uztrajnošću za dobru stvar, novčić po novčić sakupilo se toliku svotu, da se moglo naručiti nove orgulje. Naručilo se ih kod tvrđke „Brata Zupan“ i odbralo prvi nacrt.

